

A 1598/välfärd

Framlagt av:
Medlemmar i Mittengruppen

Behandlas i:
Välfärdsutskottet

J.nr. 13-00270-1

Medlemsförslag om gränslös nordisk sjukvård

Att arrangera sjukvård för sina medborgare är en massiv utmaning för de nordiska länderna. Den förändrande demografin leder till ökade kostnader, och samtidigt kräver hög kvalitet en tillräckligt stor volym, dvs. antal patienter. De nordiska länderna utgör tillsammans 25 miljoner invånare.

Detta har uppmärksammats också på ministerrådets sida, och bland statsministrarna. Nyligen har Bo Könberg från Sverige fått i uppdrag att utreda hälsosamarbetet i Norden. Slutrapporten skall lämnas till de nordiska social- och hälsovårdsministrarna i juni 2014. Tanken är att rapporten ska få samma aktiva politiska uppföljning som den snart fem år gamla Stoltenberg-rapporten har fått både på regerings- och parlamentarikersidan.

Mittengruppen och Nordiska rådet verkar sedan länge för ett mer effektivt hälso- och sjukvårdssamarbete i Norden. I oktober 2007 godkände Mittengruppen ett förslag om ett nordiskt hälsovårdsområde som ledde till en rekommendation från Nordiska rådets välfärdsutskott till Nordiska ministerrådet om att utse en expertgrupp för att kartlägga samarbetsmöjligheter inom sällsynta sjukdomar och resurskrävande behandlingar. I november 2010 godkände Nordiska rådet en rekommendation om att skapa en nordisk handlingsplan gällande sällsynta sjukdomar.

Mittengruppen stödjer de åtgärder som ministerrådet hittills har vidtagit, men efterlyser mycket större ambition och konkreta åtgärder från både hälsovårds- och statsministrarna. Mittengruppen ser inte att de goda intentionerna har lett till banbrytande nya samarbeten – samarbeten som sparar resurser och ökar kvalitén inom sjukvården.

Enligt Mittengruppen beror succén bakom Stoltenbergs rapport på försvars-, utrikes- och säkerhetsfrågor på följande faktorer:

- 1) att uppgiften från ministrarna var tillräckligt tydlig
- 2) att gruppen hade den motivation, expertis och auktoritet som behövdes

3) att rapportens timing var god med tanke på hur försvars-, utrikes- och säkerhetssamarbetet hade utvecklats och vilken kostnadspress det fanns för de nationella förvaltningarna

4) att rapportens rekommendationer var tillräckligt konkreta och genomtänkta och att

5) tiden var mogen för ett tätare samarbete.

Mittengruppen anser att en "Stoltenberg-rapport" inom hälsovård är möjlig men det förutsätter att många pusselbitar faller på plats.

Mittengruppen föreslår att en lista över målsättningar för mer nordisk nytta inom sjukvården kunde inkludera t.ex. följande punkter:

1) Eliminering av sådana hinder som förhindrar patienternas fria rörlighet över landsgränser. Pengarna bör följa patienten.

2) Arbetsfördelning och kunskapsspridning mellan länderna när det gäller sällsynta sjukdomar. Detta är viktigt för att garantera kvaliteten i behandlingen.

3) Harmonisering av kliniska (forsknings)databaser. Godkännande av ett forskningsförsök i ett land bör medföra godkännande i alla länder. Det här skall också ses som ett sätt för de nordiska länderna att konkurrera bl.a. med de asiatiska länderna som under de senaste åren har tagit över en del av marknaden för klinisk forskning.

4) Harmonisering av rekommendationerna för "God Medicinsk Praxis".

5) Utveckling och utvidgning av NORDCAN-samarbetet för att införa ett nordiskt cancerregister. Antalet cancerfall ökar tillsammans med den demografiska förändringen i de nordiska länderna. Ett större registreringsområde skulle underlätta forskning och bidra till att identifiera och sprida *best practice*.

6) Gemensamma uppköp av utrustning, medicin, IT-system osv. när detta är möjligt och medför lägre priser.

7) Nordisk målsättning om att IT-system i framtiden skall kunna "tala med varandra" tvärs över landsgränser. Det ökar tryggheten för patienter som blir sjuka i ett annat nordiskt land.

8) Insats för telemedicin. En patient skall kunna tillses av den bästa experten, oavsett i vilken del av Norden de två befinner sig.

9) Mer samarbete inspirerat av "ESS-modellen" i Skåne, där Sverige och Danmark tillsammans bygger världens största mikroskop. T.ex. kan länderna samarbeta om vissa behandlingar som kräver avancerade och dyra instrument samt t.ex. om stamcellforskning.

10) Införande av ett system av "öppna jämförelser" i hela Norden när det gäller kvalitet, resultat och kostnader för sjukvård liksom preventivt arbete.

I dessa tio förslag har Mittengruppen valt att fokusera på sjukvård, men gruppen vill understryka att preventionsarbetet har avgörande betydelse när man ser på sjukvården.

Mittengruppen anser att principen för nordisk samverkan i alla sektorer bör vara att inget land ensamt kan bromsa samarbetet. Detta bör gälla såväl för försvars-, utrikes- och säkerhetspolitik som hälsovårdspolitik. Samarbetet bör därutöver kunna vidareutvecklas utan deltagande från

Nordiska rådet

A 1598/välfärd

Framlagt av:
Medlemmar i Mittengruppen

Behandlas i:
Välfärdsutskottet

J.nr. 13-00270-1

alla.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår nedanstående medlemmar av Mit-
tengruppen att

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

att öka ambitionen betydligt för det nordiska hälsovårdssamarbetet

att bidra aktivt till den pågående processen för att förstärka sådant
nordiskt samarbete inom hälsovårdssektorn som sparar resurser,
förbättrar hälsovårdens kvalitet samt ökar patientsäkerheten och
förstärker patienternas rätt att söka vård var de vill

att ställa sig bakom målet att skapa ett nordiskt område där pati-
enter, forskningsresultat och patientinformation kan röra sig fritt

att de nordiska statsministrarna koordinerar processen

Tórshavn den 24 september 2013

Anders Andersson (KD)
Anders Eriksson (ÅF)
Agneta Börjesson (MP)
Arto Pirttilahti (cent)
Anita Brodén (FP)
Bertel Haarder (V)
Birgitte Josefsen (V)
Christina Gestrin (sv)
Eeva-Maria Maijala (cent)
Finn Thranum (V)

Jan Lindholm (MP)
Helgi Abrahamsen (sb)
Höskuldur Þórhallsson (F)
Jóhanna María Sigmundsdóttir (F)
Johanna Karimäki (gröna)
Rigmor Andersen Eide (KrF)
Robert Marshall (Björt framtíð)
Simo Rundgren (cent)
Thomas Danielsen (V)
Ása Torstensson (C)

Nordiska rådet

A 1598/välfärd

Framlagt av:
Medlemmar i Mittengruppen

Behandlas i:
Välfärdsutskottet

J.nr. 13-00270-1